

293

ZARZĄDZENIE PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 11 grudnia 1992 r.

w sprawie form i trybu przeprowadzania rozliczeń pieniężnych za pośrednictwem banków.

Na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. z 1992 r. Nr 72, poz. 359) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa formy i tryb przeprowadzania rozliczeń pieniężnych za pośrednictwem banków w obrocie krajowym.

§ 2. 1. Za pośrednictwem banków są przeprowadzane rozliczenia pieniężne między stronami rozliczenia, jeżeli przy najmniej jedna strona rozliczenia (wierzyciel lub dłużnik) posiada rachunek bankowy.

2. Rozliczenia pieniężne przeprowadza się gotówkowo lub bezgotówkowo.

3. Formę rozliczeń pieniężnych ustalają — w drodze

umowy — strony przeprowadzające rozliczenia pieniężne za pośrednictwem banków.

§ 3. Rozliczenia gotówkowe przeprowadza się czekiem gotówkowym lub przez wpłatę gotówki na rachunek wierzyciela.

§ 4. 1. Czek gotówkowy stanowi dyspozycję wystawcy czeku (dłużnika) udzieloną trasatowi do obciążenia jego rachunku kwotą, na którą czek został wystawiony, oraz wypłaty tej kwoty okazicielowi czeku (czek na okaziciela) lub osobie wskazanej na czeku (czek imienny).

2. Czek gotówkowy jest przedstawiany do zapłaty bezpośrednio u trasata lub w innym banku. Zapłata czeku gotówkowego, przedstawionego do zapłaty w innym banku,

następuje — z zastrzeżeniem ust. 3 — po uzyskaniu przez ten bank od trasata funduszy wystarczających do zapłaty czeku. Szczegółowe warunki przedstawienia czeku do zapłaty w innym banku określa umowa między tym bankiem i posiadaczem czeku.

3. Banki mogą zawierać porozumienia, w których — na zasadach wzajemności — określą tryb przedstawiania do zapłaty czeków gotówkowych z rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych.

§ 5. Rozliczenia bezgotówkowe przeprowadza się w jednej z następujących form:

- 1) polecenie przelewu,
- 2) czek rozrachunkowy,
- 3) akredytywa.

§ 6. 1. Polecenie przelewu stanowi udzieloną bankowi dyspozycję dłużnika obciążenia jego rachunku określoną kwotą i uznania tą kwotą rachunku wierzyciela.

2. Bank wykonuje dyspozycję dłużnika w trybie przewidzianym w umowie rachunku bankowego.

§ 7. 1. Czek rozrachunkowy stanowi dyspozycję wystawcy czeku udzieloną trasatowi do obciążenia jego rachunku kwotą, na którą czek został wystawiony, oraz uznania tą kwotą rachunku posiadacza czeku.

2. Na wniosek wystawcy czeku bank może potwierdzić czek rozrachunkowy, rezerwując jednocześnie na jego rachunku odpowiednie fundusze na pokrycie czeku. Bank może potwierdzić również czek niezupełny.

3. Czek rozrachunkowy jest przedstawiany do zapłaty bezpośrednio u trasata lub w banku, w którym posiadacz czeku posiada rachunek. Uznanie rachunku posiadacza czeku kwotą czeku — z zastrzeżeniem ust. 4 — następuje po uzyskaniu przez jego bank od trasata funduszy wystarczających do zapłaty czeku. Szczegółowe warunki przedstawienia czeku do zapłaty określa umowa między bankiem posiadacza czeku i posiadaczem czeku.

4. Banki mogą zawierać porozumienia, w których — na zasadach wzajemności — określą tryb przedstawiania do zapłaty czeków rozrachunkowych z rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych.

§ 8. Banki mogą określać w umowach z klientami kwestie związane z odpowiedzialnością stron oraz trybem postępowania w przypadku utraty (kradzieży, zagubienia) blankietów czekowych i czeków.

§ 9. 1. Akredytywa jest formą rozliczeń polegającą na wyodrębnieniu przez bank — na wniosek dłużnika — środków na jego rachunku w tym banku i przekazaniu ich do banku wierzyciela w celu dokonywania zapłaty za spełnione przez wierzyciela świadczenia.

2. Bank wierzyciela dokonuje zapłaty ze środków dłużnika z zachowaniem warunków określonych w umowie.

§ 10. Na warunkach określonych w umowach strony mogą stosować w rozliczeniach bezgotówkowych także okresowe rozliczenia saldami, rozliczenia planowe oraz karty kredytowe.

§ 11. Przy realizacji tytułów wykonawczych oraz dokumentów mających moc takich tytułów stosuje się przepisy o egzekucji z rachunku bankowego.

§ 12. Traci moc zarządzenie Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 11 sierpnia 1989 r. w sprawie form i trybu przeprowadzania za pośrednictwem banków rozliczeń pieniężnych między osobami prawnymi oraz między tymi osobami i innymi podmiotami (Monitor Polski Nr 27, poz. 219 i Nr 38, poz. 302 oraz z 1991 r. Nr 25, poz. 174).

§ 13. 1. Do istniejących już zobowiązań z umów gwarantujących pokrycie czeków rozrachunkowych, zawartych przed dniem wejścia w życie zarządzenia na podstawie przepisów zarządzenia, o którym mowa w § 12, stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu rozwiązania lub wygaśnięcia tych umów.

2. Banki wypowiedzą — w terminie do dnia 31 stycznia 1993 r. — umowy gwarantujące pokrycie czeków rozrachunkowych, zawarte przed dniem wejścia w życie zarządzenia na podstawie przepisów zarządzenia, o którym mowa w § 12.

§ 14. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Narodowego Banku Polskiego:

H. Gronkiewicz-Waltz